

عليرضا ذيق

آي اوشاقلار صمد عمي گلنه دي

خانجيل

علیرضا ذیحق

آی اوشاقلار صمد عمی گلمه دی

خانگیل

قالخانلا قیلینجی اولماسایدی دا، کوراوغلو تک بوغلارینی ائشمه سه یدی ده، قارا بوغو و اوجا بوی بوخونو ایله، ائشیتدی ییمیز هر بیر ناغیلین قهرمانی کیمی ایدی. گاهدان اونو شاه اسماعیل تک عرب زنگی نین قاباغیندا گؤروردوک گاهدان دا عصیان ائدیپ "هجر" خانیمی بوزآت بئلینده اوجا داغلارا قاچیردان، قوچاقلار قوچاقی نبی ایدی. هردن ده بابک ایدی بیزلر ایسه دؤبوشجول دلی لری. توپ اویناییب ییخیلارکن هئچ یاراسینی باغلامازدی و قان آخمایا گوز اوجونان باخمادان یاراسینا دوز سپن ملیک محمدین لاپ اوزوایدی. دئیهردی: «وئردییی سوزو توتوب بیر تک قیزیل آلما اوچون گئجه نی آییق قالیب سحره جان یاتمایان ملیک محمدی هئچ واخت اونودمایین.» بیزلر اونا آغا معلم یوخ صمد عمی دئیردیک. اونون کیتاب دولو چانتاسی و محبت دولو اوره ییله گولر اوزو، سئحیرلی بیر دنیا کیمی ایدی. کیلاسا گیریپ چانتانی آچدیقدا، سانکی نور سپیلردی و خیال دونیامیز مین رنگ ایله بویاناردی. ائله بیر حیات گوره ردیک کی اوردا، مین دوست آداما

آزایدی و دوشمه‌نین تکجه بیرى، چوخدان چوخ، باغچالاردا ساز وار ایدی
گوزلرده ناز. قیزلار تئلی هورمه ایدی ایییت لر بيله یی سینماز. بیردن
گوره‌ردیک گئجه ایله گوندوز قاریشدی و آی اولدوز گویدن ائهرک، گوی
قورشاق لاری بیزه کوف اولوب گونشه دوغرو بویلانیریق.

بیز کئنده یاشاساق دا صمدیمی بیزه شهردن ده سوز آچاردی. او بیزه ناز
نازی بویون و اوزلریندن باشقا کیمسه نی به‌ینمه‌ین بیر پارا وارلی دوولتی
لردن دئسه ده لب لبی ساتان "لطیف" دن دانیشیب باشماغی اولمادان،
اوتانماسین دئییه او قارا رنگ ایله آیقلارینی بویایان گونلردن سوز آچاردی و بیر
توکانین ویتیریننده، گوروب سئودییی و حسرتله باخیب آلانمادیقی توفنگدن
دئیهردی.

صمدیمی هامییا عرضه یازیب شیکایت لرینی پاسگاها گؤتورسه‌لر ده، اؤزو و
دوستلارینین ائوینه اوغرو دوشوب وار یوخلارینا سیریخ چکیلهرک، هئچ ده
شکایتیه گئتمه‌دی. تکجه ایش کی گؤردو یولداشلاری، اونون اودونا یانماسین
دئییه یورقان دؤشه بین آپاردی "خلیل عمی" نین قفه سینه. دئییردی:
«جماعتی نن اوتوروب دورماغین کئفیه کئف چیخماز. گئجه لری یاتماغا دا
چوخ عادتیم یوخ دور. بیر ایکی ساعات هوشلاناراق قالانینی ائله یازیب
پوزماق‌دایام.. گوندوز لرده کی گونوم مدرسه ده کئچیر.»

صمدیمی‌نین سون ناغیلی بیزه "بالاجا قارا بالیق" ایدی کی دئییردی: «یای
اؤتوب مدرسه لر آچیلدی‌دا، بیر قوجاق دولو کیتابلا سیزه قوناغام. "بالاجا قارا
بالیق" تهراندا چاپ اولماق همین، قاییداجاغام و هامیزا او کیتاب دان
وئره‌جه‌یم.» آما صمد عمی هئچ واخت گلمه‌دی. منیم اکدی‌یم شفتالی
آغاجینی دا او هئچ گؤرمه‌دی. یادیمدا دیر کی گؤردوم بیر گون یاشار آغلاپیر
و اولدوز قیوریم-قیوریم تئلرینی یولوب اوزونه تۆکه‌رک هیچقیرتی سسی
گویه قالخیر. صمدیمی‌نی بیرى بوغموشدو. آدینا آراز دئییردیلر. آما آراز اونو
هئچ واخت بوغانمازدی. اوقدر ده ال سیز آیاقسیز دئییل دی. او کی طوفانلی

گئجه لرده، "ستارخان"دان دئیه‌رک، ایییت لر له چیین به چیینه آت چاپپ
دوشمن لره اود قیس‌دیراردی نئجه اولاردی کی گونون گون اورتا واختی اونا
گوجو چاتسین. حتما آراز تک دئیلمیش، اولسادا دوست اوموش دال‌دان
وورموش اوموش. آما پولادین دده‌سی دئدی: «آرازین ایشی دئیل. یای دا
قوراق‌لیق دان سویو دیزه چاتمایان بیر چای مگر سئل دی کی آدام بوغسون.»
من کی آرازی بیر آدام سانیردیم آنلادیم کی خزره آخان بیر چای آدی ای‌میش
و صمد‌عی او طرف‌لره دوست قیلیغینا گیرن بیری ایله گزمه‌یه گئتمیش
ای‌میش.

قارقالار گوی اوزه‌رینی آلمیش‌دی‌لار و بیز‌لرکی اونون شاگیر‌دلری ای‌دیک، گوز
تیک‌میش‌دیک صمد‌عی‌نین یانار قلبی له ایشیق‌لانا چیراغ سیز و سوواق
لی بیر کی‌لاسا. گوز‌لریمیز حوزونلو ای‌دی و "بالاجا قارابالیق"ی دوشونوردوک
کی صمد‌عی دئ‌میش‌دی: «مین بیر دالغا وبلایا راست گل‌سه ده اونون
سون منزلی یئنه د‌نیز‌دیر.» هله اونون جان‌سیز پیک‌رینی تبریزه گتیریب
چیخارتماسا لار دا کندیمیز "آخیر جان"ین مین جانا ده‌ین اینسان‌لاری، باشقا
یئر‌لرین ایییت لر‌یله قول قولاً وئریب یولا چیخ‌دی‌لار. گل‌نلر دئ‌دی‌لر سانکی محشر
گونو ای‌دی. خلقین ایز‌دحامین‌دان د‌بشمک اول‌موردی. کدر له غضب، هامی
گوز‌لرده یووا سال‌میش‌دی. یای اول‌سایدی دا دئ‌ییر‌دی‌لر شاختا بوران، سانکی
بوتون گولوش‌لری د‌ن‌دار‌میش‌دی.

او ایلی باغلارا خزان گلدی ده آما صمد‌عی هئچ گل‌مه دی. بیر گون آما
"اوسکو" دن بیری گلدی. خانیم معلم ای‌دی. آدی "مرضیه". صمد‌عی‌نین
چانتاسی الینده ای‌دی. دولو ای‌دی کیتاب ایله. اؤزوده کیتابین آدی "بالاجا قارا
بالیق." مرضیه خانیم کیتاب‌لاری بیزه هدیه ائ‌ده‌رک بو بایاتی نی اوخودو:

"عزیزیم باغدا دارا

آج زولفونو باغدا دارا

بولبلو گولدن اؤتور

چکدیلر باغدا دارا.

سونرا دا "یاشار" لا "اولدوز" ون ایشاره سیله هامیمیز سس سسه وئریب

هله ده اونوتمادیغیم بو ماهنی، قوش اولوب کیلاسدا قاناد آچدی:

با هارین او اوزون گونلری نولدو؟

نییه باغچالارین گوللری سولدو؟

"اولدوز" ون گۆزلری یاشیله دولدو

داها آراز اوستن گمی گلمه دی

آی اوشاقلار صمد عمی گلمه دی

...

www.zihagh.blogfa.com